

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Az akaratérő.

Irta: Argus.

(Vége).

Hogy az erős akarat és a vasszorgalom mire képesít, arra nézve a sok közül egyik bajtársunk sikerét hozom itt fel.

A jelentkezők felvétele körül tulbuzgó őrsparancsnok nem éppen helyes eljárása folytán, egy próbacsendőr a törvény ellenére, mint teljesen irástudatlan került a csendőrséghez olyanformán, hogy napokig tartó kísérletezés mellett, éppen csak a nevét le tudta írni valahogy. És csak akkor derült ki, mikor a felesketés után elfoglalta helyét a bajtársai között, hogy nemcsak írni és olvasni nem tud, de még a nevének a betűit is csak az alakjukról ismeri, annál többet azonban sem nevééről, sem alakjáról nem ismer egy betűt sem.

Minthogy azonban Lukács Esvány (igy írta a nevét) jó megjelenésű és jó modoru fiatal ember volt, a szárnyparancsnokság nem adta fel a reményt, hogy nevezett a testületnek még hasznos tagjává válhatik, ennél fogva egy, a katonaságnál nevezettel együtt szolgált s éppen akkor szintén a próbacsendőri tanfolyamon volt altisztre bízta azzal, hogy egy elemi iskolai ABC beszerzése mellett, oktassa irástudatlan bajtársát a betűvetésre.

És hát Lukács Esvány meg is felelt a hozzáfűzött várákozásnak. Napi négy órai külön oktatás mellett, négy hónap múlva már nemcsak ismerte és írta is a betűket, hanem rövid mondatokat is össze tudott állítani. S miután ugyanezen idő alatt a napirendszerinti oktatáson csupán hallomás útján, az utasításokból és a törvényekből is elsajátított néhány rövidebb szakaszt, a szárnyparancsnokság beosztotta őt gyakorlati szolgálatra egy elég mozgalmas őrsre.

Hogy kik és mennyit foglalkoztak ezen az őrsön a törekvő próbacsendőrrel, azt ma már meg sem lehetne állapítani, de az tény, hogy mikor az az altiszt, aki az ABC legelső betűit igyekezett annak idején vele megismertetni, két és fél év múltán mint ideiglenes őrsparancsnok az imént említett őrsre került, Lukács Esvány helyett már Lukács Istvánt találta ott, aki mint másodosztályú író helyesen dolgozta ki minden feladatát, számtanból a négy alapműveletet tudta, az utasításokat

és törvényeket fennakadás nélkül elmondta, sőt tudott már írni — szerelmes leveleket is.

Szorgalma, kiváló magaviselete és feltétlen megbízhatósága folytán megnyerte Lukács István előljárói jóindulatát és becsülését is és éppen ez okból feltűnt a szárnyparancsnokságnak, mikor négy évi szolgálat letevével leszerelésre jelentkezett.

Mi történt Önnel Lukács — kérdé a szárnyparancsnok — hiszen ön a legjobb uton van ahhoz, hogy a legközelebbi altiszti tanfolyamba bevezényeljem és ha eddigi magaviselete nem változik, szép jövőre van kilátása a testületnél, tehát miért szerel le?

— Én már célomat elértem, most haza megyek, hogy a szüleim után örökölt birtokomat átvegyem és magam kezeljem — jelentette Lukács minden kerteles nélkül.

— Hát miféle céljai lehettek önnek a csendőrséghez való belépésével? — kérdé a szárnyparancsnok.

— Hogy pótoljam azt, amit, mint árvagyermek kiskoromban meg nem tehettem: megtanuljak írni, olvasni és számolni — felelte Lukács. — Most tudom mindezeket még jobban, mintha gyermekkoromban tanultam volna, tehát képes leszek a birtokom kezelésére s az azzal kapcsolatos minden más dologra.

És ebben teljesen igaza volt Lukács Istvánnak. És mi tette azt? Az erős elhatározás és a szilárd akaratérő.

Sok bajtársunk van nekünk ma is, akik csekély tudással kerültek közénk, de kitartó akaraterevével folytatva önképzésüket, a legmagasabb altiszti rendfokozat és hivatás betöltésére is alkalmasokká váltak.

Sajnos, ezekkel szemben akadnak olyanok is, akik annak daczára, hogy megfelelő iskolai képesítésben részesültek, de mert elhatározásaikban ingatagok, saját képességük iránt kishitűek, akaraterejük kifejtésében gyengék lévén, hosszabb szolgálat után sem tudtak zöldre vergődni. Így részben magok az okai elmaradottságuknak; de az sincs kizárva, hogy a helyes vezetésben, a szükséges bátorításban és főként a kitartó, fokozatos és jóindulatu biztatásban — a mi akaraterejüket, bátorságukat fokozta, fejlesztette volna — vagy egyáltalában nem részesülhettek, vagy a velük való eziránti elbánás felületes volt.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

De nemcsak a tanulásban, hanem a szolgálati használhatóságnak tökéletesbitésében és az esetleg káros hatású szenvedélyek leküzdésében is nagy hasznát lehet venni a folyton fejlesztett akaratereinek.

A helyes fegyelmkezelésre, a szolgálati célirányos vezetésére való törekvés pl. a legkitartóbb akaratereőt és határozottságot kívánják meg az őrsparancsnok részéről.

Az az őrsparancsnok, aki elhatározásaiban ingatag, az utasítások, szabályok és törvények betartásában és betartatásában nem eléggé következetes, alárendeltjeivel szemben részrehajló, egyesekkel szemben az engedékenységet másokkal szemben az erélyességet túlzott mértékben alkalmazza, szolgálati teendőiben felületes s így azoknak rossz példát ad, — mindig készen lehet arra, hogy őrén a rend és fegyelm felbomlik.

Ugyancsak a minden pillanatban bekövetkezhető kellemetlenségre lehet elkészülve az a csendőr is, aki ugy önképzése fejlesztésére, mint a szolgálati teendőiben való köteles alaposságra nem törekszik, mert a felületesség mindezekben gyakran megboszulja magát. Egy-egy mulasztás, akár magánjellegű ügyeinkben, akár szolgálati teendőinkben, amit annak idején, kellő köteleltség-tudással és szilárd elhatározással meg nem történtté tehattünk volna, sokszor hosszú időkre kiható bajt, hátrányt és kellemetlenséget okozhat nekünk vagy éppen másoknak. Holott annak idején csak azt a csábítást kellett volna leküzdennünk, annak a kísértésnek kellett volna ellentállani, ami akár saját szenvedélyünk-ből, akár mások részéről ama mulasztásnak elkövetésére késztetett.

Egy erős akaratu, szilárd elhatározású csendőrön sohasem lehet urrá a káros emberi szenvedély és alkalmi csábítások sem tudják eltántorítani kötelessége pontos teljesítésétől.

Olyan állítások vagy védekezések: nem tudok a természetemnek parancsolni, — nem tudok magamon uralkodni, — a kínákozó alkalom csábított a szabálytalanságra, vagy a kísértésnek nem tudtam ellentállni stb., csak gyenge akaraterejü, pipogya embertől erednek.

Aki a rosszat, a károst megtudja tanulni kényszerítés nélkül, éppen úgy le tud szokni is arról, ha kényszerítik rá és mert tudja is, hogy azok mind csak hátrányára vannak. És nem is kell hozzá semmi ördögi mesterség, hanem csupán szilárd elhatározás a lemondásban és emellett fokozott akaratereővel kitartani.

Azok a társaságbeli szokások, mint pl., a kártyázás és más hasonló pénzbeli társasjátékok, fogadások s egy-két pohár bor melletti beszélgetés csak addig maradnak ártatlan szórakozások, míg csakugyan a szórakozásra szánt időn és a szigoru anyagi és erkölcsi korlátokon belül gyakorolja az ember. De anyagi és erkölcsi romlásá fajulnak mindjárt, mihelyt szenvedéllyé, megszo-

kássá válnak az emberben és gyenge az akaratereő azok leküzdésére.

Azok a csendőrök, akik hibájukért való felelősségrevonás alkalmával, a férfiaság rovására menő sirás-rivás közt fogadnak javulást és kunyorálnak elnézést, ingatag, gyenge jellemű emberek mind, akiket a legközelebb kínákozó csábító alkalom újból letérit az egyenes utról minden fogadkozásuk ellenére.

Az erős akaratu, szilárd elhatározású ember, ha hibát követett el, férfiasan viseli annak a következményeit is. A javulásra vagy a jövőbeni óvakodásra irányuló szándékát pedig nem feltűnést keltő szinpadi jelenetek között sirja el, hanem önmagában megfogadva, férfiasan, erős akarattal meg is tartja azt.

A csendőrségi szolgálat nagyon gyakran pillanatnyi elhatározások elé állítja a csendőrt. Vannak esetek, mikor pillanatok alatt kell döntenie valamely nagy fontosságú elhatározás felett. Az ilyen esetek teszik próbára az igazi akaratereőt és a szilárd elhatározási képességet.

Töprengő, habozó, elhatározásaikat hosszasabban latolgotó, fontoskodó csendőrök ilyen esetekben nem tudják megállani a helyüket, elszalasztják a helyes intézkedés kellő pillanatát és saját maguk gyengeségén tanulják meg, hogy: «tett halála az okoskodás!»

Pillanatnyi elhatározás mellett néha helytelenül cselekedni nem olyan nagy bün, mint örökös tétlenül várni meg egy hasonló vagy előreláthatólag súlyosabb esemény bekövetkezését.

«Tévedni emberi dolog!» tartja egy magyar közmondás. Könnyebben megbocsátható tehát, ha valaki a jó-akarat minden külső jelei mellett, az adott pillanatban való hirtelen elhatározásában elvétí a helyes intézkedést, de csökkenti a következmény súlyát, mintha hosszadalmas, időtrabló okoskodások után is helytelenül cselekszik.

Az élet, mint mindnyájan tudjuk, úgy is csupa küzdelemből áll. Zavarokkal és akadályokkal találkozunk lépten-nyomon. Ezeket pedig legjobb erős elhatározással minélhamarabb leküzdni, mert aki ezt nem teszi, az eleje tornyosuló akadályok között könnyen elveszti a fejét, ide-oda kapkod s végre is tehetetlenné válik.

Nagyon alkalmas példákat láthatunk ezekre az állításokra a mostani háborus viszonyok között.

Éppen Hindenburg vezértábornagyról olvashattuk, hogy egyszer a mult évi orosz-lengyelországi harcok közben, midőn egyik hadtestje már közvetlen a körülkerítés veszélye előtt állott, egy hirtelen végrehajtott oldalmozdulattal oly remek visszavonulást produkált, hogy nem csak hiánytalanul hozta ki csapatait a fenyegető orosz gyűrűből, de sőt mintegy 10.000 főnyi orosz csapatot foglyul is ejtett azok közül.

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általánosan elismerve legjobban szállít Magyarország legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .
Árjegyzék minden hangszerről bérmentve küldetik.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedüli feltalálója. Alapított 1847-ben.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

A honnan kivertük a románokat. — Tóresvár.

Ezzel ellentétben ott van a szaloniki-i parancsnok: Sarrail tábornok esete. Több mint félévig készült az első offenzívájára s midőn ez sem sikerült, maga beismerete, hogy ez azért történt, mert abban is *megelőzte őt csekély 4 órával* a német-bolgár hadvezetőség.

De találunk példát a gyors elhatározás alapján elért sikerre saját bajtársaink körében is.

Harmadmagával rablógyilkost üldözött egyik altiszti bajtársunk ugy márczius havában, mikor a Tisza jege olvadóban volt. Még rendes körülmények között, minden veszélyre való kilátás nélkül mentek át a Tisza jegén — az altiszt ekkor életében először — de mire harmadnapra, ama biztos értesülés alapján, hogy az üldözött őket kijátszva, egyik tiszáninni faluban lakó kedveséhez menekült vissza, az esti órákban visszatértek, a Tisza jege közepén már végigrepedt, a szeleite ellepte a viz, úgy, hogy a révnél a gyalogosok is mind a két oldalról, csak deszkapallók használata mellett közlekedhettek. A révész azzal fogadta a lovasjárórt, hogy hatósági rendelet folytán, különösen esti 6 óra után, még gyalogos embereket sem bocsáthat át, még kevésbé kocsin vagy lovon utazókat, mert minden pillanatban várható a jég összeroppanása.

Minthogy pedig a közelben sehol sem volt olyan hely, a hol a kimerült járőr és lovai elhelyezhetők lettek volna éjjelre és mert legalább 80 km. utat kellett volna megtenniök, ha a legközelebbi tiszai hidon át kerülnek az említett községbe, mig így legtöbb egy óra alatt ott lehettek és meglephették a mitsem sejtő rablógyilkost, az altiszt, aki — mint említém — életében ekkor járt legelőször befagyott folyó jegén de a környéket már régebről ismerte és tudta, hogy egyik közeli tiszántuli községnek a tiszáninni határrészben levő szőlőjébe magán átjárata is van, s ahoz a téli trágyahordás idején, éppen úgy, mint a rendes réveknél, hizlalt jegen szoktak közelekedni, oda vezette járőrtársait s daczára, hogy a jég szélén már majdnem hasig ért a lovaknak a viz, de mert a folyó közepén, az átellenben levő csárda lámpája világánál szilárd, fénylő jég látszott, egymást 15-20 lépés távolságra követve, a sötét éjszakában neki vezette társait a bizonytalan, sőt veszélyes utnak s 10 percz alatt, szép lassan lépegetve, minden baj nélkül átjutottak a másik partra.

Hogy pedig milyen veszélyes volt ez az ut, eléggé megmagyarázza, az, hogy a kocsimáros, aki a csárda elöl nézte végig a járőr átjutását, kiáltozni akart, hogy visszatartsa őket, de rémületében vagy tán mert azt hitte, hogy kiáltással a jég beszakadását idézheti elő, egy szót sem birt kiejteni és csak akkor hördült fel ajkai közül az első hang mikor a járőr előtte megállott s akkor is csak sirt, hebegett, hogy ezt a perczet soha el nem felejtí, s perczek multak el, mig a hozzáintézett

kérdésekre adott szavaiból ki lehetett venni, hogy az üldözött gyilkos pár órával elébb szintén ott jött át a Tisza jegén.

Utóbbi esti 10 órakor már a járőr foglya volt.

Nem egyéb, mint egy hirtelen megfontolt merészség volt ez a tiszai ut. És végeredményében is igen jól sikerült, csak éppen egy kis megintést kapott ez a vállalkozó szellemű altiszt a nyomozást vezető szakaszparancsnokától, a miért úgy a maga, mint a két bajtársa életét kockáztatta merész elhatározásával.

Az azonban bizonyos, hogy ha a révésztől hallottakat, az éji időt, a minden segítség hiányát tekintetbe veszik s előbb meghányják-vetik az átkelés lehetőségének esélyeit s a könnyen beállható veszedelmet megtárgyalgatják, több mint bizonyos, hogy mire a haditanács véget ér, aligha részesítették volna előnyben az előrelátható, de a veszélyes uttól való huzódozás okán többféle feltevés mellett, könnyen bizonytalanak állítható szép eredményt s inkább erről mondtak volna le, csak-hogy megmeneküljenek a tagadhatatlanul merész vállalkozásnak *elképzelt* veszélyeitől.

E néhány példából is látjuk, hogy milyenek az azonnali elhatározás és a hosszadalmas okoskodás, tanakodás, tétovázás következményeinek esélyei úgy a békés idő, mint a háborus viszonyok válságos pillanataiban.

Minthogy pedig a csendőr nemcsak most, hanem békés időkben is örökös harcban áll, ránézve minden esetre csak előnyös lehet, ha válságos pillanatokban mindenkor azonnal készen áll a gyors cselekvésre és nem hagyja magát mellékgondolatok vagy mások ellenvetése, okoskodása által elhatározásaiban hátrányosan befolyásolni.

Törekedjék tehát minden csendőr arra, hogy születésével örökölt akaraterejét folytonos kedvező behatásokkal, a szilárd elhatározás gyakorlati megszokásaival, szellemi tehetsége fokozásával fejlessze, mert az étellel és a szolgálatával járó akadályok és nehézségek leküzdésében csak úgy arathat sikert, ha akaraterejét tökéletessé teheti s ha elhatározásait amellet, hogy a következmények felismerésére is éles ítélő tehetséggel rendelkezik, szilárd akarattal elszánt tetterővel igyekszik végrehajtani.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Számok beszéde Szerbiáról.

Egy rendezett közigazgatásnak föltétlenül szüksége van megbízható statisztikai adatokra a nyilvános és magánélet tömegjelenségeiről, hogy így közigazgatási működésének egy áttekinthető és helyes alapot teremtsen. Egy ilyen statisztikai alapnak a hiánya annál inkább

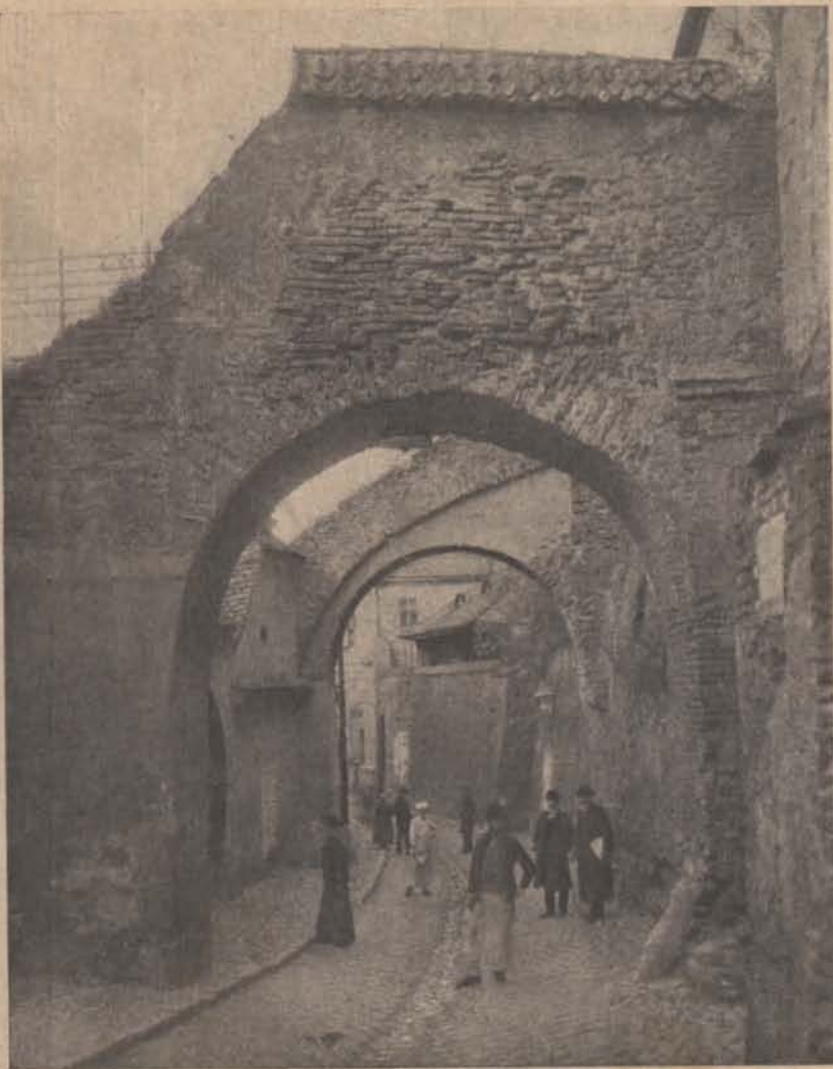

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

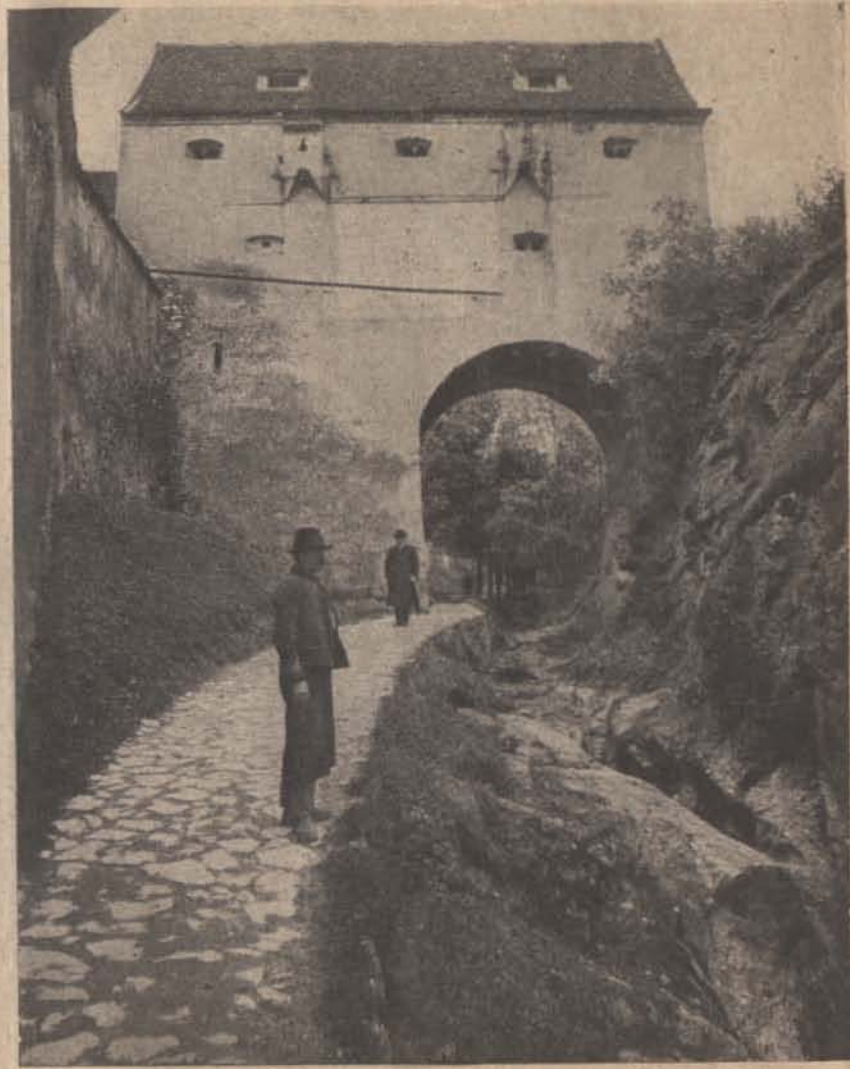
◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótér-bórház, Városháza mellett. (Rákóczy szoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tünélküli pathéfonok. — Világhírű tús gramfonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

Nagyszebeni réaszlet.

A honnan kivertük a románokat

A brassói Graf.

is érzékenyen kellett, hogy érintse az osztrák és magyar katonai igazgatást, a mikor Szerbia meghódított területeinek közigazgatását átvette, mivelhogy ezeken a területeken a hosszú háborús bonyodalmak és a velük összefüggő események és viszonyok az utolsó, 1910-ben megtartott nép- és állatszámolás óta lényegesen megváltoztak.

Ennek a számlálásnak az eredményeit a jelenlegi kormányzás céljaira fölhasználni nem lehetett, részben, mert idejüket multák és nem ölelték föl az egész közigazgatási területet, részben pedig, mert a közbeeső időben épp a lakosság ment át nagy változáson, úgy számát, szociális rétegezését, mint az egyének korát illetően; éppígy nem szolgáltathattak megfelelő alapot az állatállomány nagyságát illetően az erre vonatkozó adatok, mindezek is 1910-ből származtak. A szerbiai cs. és kir. katonai főkormányzóság ezektől az okoktól indítva a lakosság általános összeírását és vele összefüggésben az állatállomány megszámlálását rendelte el Szerbiának általunk megszállott területein. 1915 július 10. és 15-ike között történt ez meg, s azt a kormányzóság statisztikai hivatala hajtotta végre.

A nép- és állatállomány megszámlálásának szervezési módjára nézve Szerbia megszállott területeinek jelenlegi közigazgatási beosztása volt mértékadó. Éppen ezért helyénvaló, ha mindenekelőtt röviden magát a közigazgatási beosztást ismertetjük.

A magyar és osztrák megszállott terület, a mi tizenöt területre van beosztva, kerekén 3.083,000 hektárt tesz ki; e közül 2.388,000 hektár Szerbia régi kerületeire esik, 695,000 hektár pedig albán kerületekre.

Miután Szerbia ösztérülete a bukaresti béke előtt 4.830,260 hektár volt, így tehát az akkori Szerbiának nem egészen a fele áll most magyar és osztrák kormányzás alatt, míg a másik, nagyobbik felét a bolgárok kormányozzák. Szerbiának Magyarország és Ausztriától megszállott területének nagysága a monarchia huszadrészének felel meg — az anektált tartományokat nem számítva — s mintegy három magyar megyének: Pestpilissoltskiskun, Krassószörény és Hunyadnak (3.094,000 hektár) területi nagyságával vetekszik, vagy pedig fél Erdélylyel (5.724,200 hektár).

Az okkupációs terület 13 kerülete közül a belgrádvidéki további kilencz kerülettel együtt szerb földön fekszik, míg a többi három: a rigómezei, novibazári és prijepoljei, a bukaresti békében Szerbiához csatolt albán területen. A területek 54 járásból állanak s ezek — Belgrádot nem számítva — 853 helységből.

A község a legkisebb közigazgatási egység s rendszeren több falu alkot egy községet.

A katonai igazgatás rendszeresítésénél az előbbi adminisztratív beosztást, a mennyire lehetséges volt,

megtartották; az okkupált terület mai tiz kerülete, az albániaiak nélkül, s a belgrádvidéki és Kruseváczin kívül, teljesen megegyezik a szerb közigazgatás volt kerületeivel.

Az előbbi belgrád városi kerületből a város közvetlen környékét kihalították s külön kerületet alkottak belőle, míg a régi kruseváci azáltal változott meg területileg, hogy a régi moravai kerület három járását: a bacsinait, jagodinait és rekováczit hozzája csatolták, a razsanjit azonban bolgár kormányzás alá helyezték.

A népszámlálásra való tekintettel előkészítő rendszabályként mindenekelőtt az összes lakóházak megszámlálását rendelték el s ez év júniusában ezt végre is hajtották. Ezt a rendszabályt az a körülmény tette szükségessé, hogy a legtöbb kerületben a házak egyáltalán nem voltak számozva, így a háztartások tényleges megszámlálását ellenőrizni nem lehetett volna. A számlálást az erre a célra kirendelt bizottságok ejtették meg megfelelő ívek révén, a melyekbe a háztartás fejének az adatait a bizottság bejegyezte. A bizottságok hatósági személyekből s a községek képviselőiből alakultak meg.

A kerületekben július 10-ike és 15-ike között ejtették meg a számlálást, Belgrádban mindjárt az első napon.

Az adatok gyűjtése egyrészt a jelenlevő polgári lakosságra, annak nemére, korára, vallására, családi állapotára, állampolgárságára, fő- és mellékfoglalkozására s a háztartások számára terjedt ki; másrészt a házi hasznos állatokra és pedig: lovakra, ökrökre, bivalyokra, szamarakra és öszvérekre, disznókra, kecskékre és végül juhokra. A szárnyasok megszámlálásától technikai okokból el kellett tekinteni. Együttal az adókra nézve is gyűjtöttek anyagot.

Mintegy hét hónap leforgása alatt készült el a katonai főkormányzóság statisztikai hivatala az adatok földolgozásával. 40,000 gyűjtőívnek 64 millió adatát kellett a legkülönbözőbb relációkban földolgozni. Itt közöljük a legfontosabb adatokat:

Szerbia megszállott területeinek összes polgári lakossága 1.373,511 lelket számlál; a férfiak száma 575,643, a nőké 797,868. Az albán kerületekre 76,928 férfi és 78,566 nő, összesen 155,484 lakos esik. Szerbia többi kerületére 498,715 férfi és 719,312 nő, összesen tehát 1,218,327 lakos. A katonai főkormányzóság területén tartózkodó polgári lakosság száma körülbelül Pest- és Hunyadmegye lakosságának felel meg. (1.370,971), míg az albán területeké Abaujtornamegye lakosságának (158,077).

Vizes lábak

ellen csak úgy védekezhetünk, ha bakancsot, csizmát a rég bevált izoláló hatású **CAMPOLIN**, törvényileg védett vízhatlan borkenőccsel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa osztól, Budapest, V. kerület, Váci-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Ujpesten: Árpád-ut 40. szám.

A honnan kivertük a románokat. — A brassói fellegvár.

KÉPEINKHEZ.

A honnan kivertük a románokat.

Az erdélyi hadszíntér egyik legnevezetesebb részéről, Brassóról és környékéről valók azok a képek, amelyeket a jelen számunkban közreadunk.

Brassó város már az Árpádházi királyok idejében élénk forgalmu helye és gócpontja volt a Barcaságon letelepedett magyarságnak és nagy kereskedést folytatott a nagy Havasalföld felé. A magyar lakosságot később a kun, besenyő és tatár betörések végkép kipusztították s így kerültek Brassóba és környékére német telepesek, akiket II. Géza király telepített le a Barcaságba. Ezek majd később a szintén odakerült német lovagrend a határ védelmére kisebbszerű kővárakat emeltek és községeiket is kőfalakkal vették körül. Így épültek a többek közt Törösvár a hasonló nevű szoros védelmére és az óbrassói erősség a mai Fellegvár szomszédságába az ugyanekkor megalapított Brassó védelmére. Ez utóbbinak régi árkait és kőfalait már nagyobb részt betemették és lebontották ugyan, de néhány bástyája, köztük a képeink egyikén látható Fehér és Fekete torony, az úgynevezett Graff még most is megvan emlékezetül a régi dicsőségre és azokra a sok szenvedésekre, amelyeknek Brassó népe a törökök, oláhok stb. betörései alkalmával gyakran ki volt téve a többi határmenti várnak és városoknak lakosságával együtt.

Hosszú évszázadok után, most újból oláh betörés

színhelye lett, Brassó és vidéke. A betörő román hordák mindjárt az első napon hatalmukba kerítették a védtelen várost és befészkeltek magokat oda abban a reményben, hogy állandóan birtokukban is fog maradni ez a rég óhajtott terület. Uralkodásuk azonban csak aféle pünkösdi királyság volt. Még jóformán meg sem melegedhettek az ősváros falai között, máris menekülniök kellett s összetörve, megverve futottak visszafelé azon az uton, amelyen pár héttel előbb az olcsó győzelem vérmes reményeivel eltelve szégyenteljes garázdálkodás közben betolakodtak. Brassó, Törösvár és környéke tehát újból a miénk, sőt egyes helyeken túl a határon, román földön dülnek a harcok, amiből következtetve bizvást remélhetjük, hogy az olcsó dicsőségtől megmámorosodott románok rövid idejű uralkodása csak mint rossz álomból származott kellemetlen érzés marad meg Brassó és környéke lakóinak emlékezetében.

HIREK.

Adományok. A dolhai örs legénysége és az ottani polgári lakosság 56 koronát adott össze az erdélyi menekültek; részére Szadán Ödön bányaigazgató a nagyompolyi örs utján 10 koronát küldött hozzánk, a háborúban elesett katonák árvái részére. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

Erdélyi menekültek üzenetei. Antal Jánosné szül. Kerekes Berta, csikszentgyörgyi lakos kéri Antal Lajos nagyszombeni járásörmestert, hogy jelenlegi címét, egy

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálaírat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti tégely ára 2 korona. Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ gyógyszerháza, Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

fontos ügyben, vele a szendrői (Borsód-megye) csendőr-örs utján közölje.

Kastol Péterné, ki Erdélyből Rajkára menekült, kéri Kastol Péter csendőr czimzetes őrmester fiát, aki legutóbb a nagyküllővárosi örsön szolgált, hogy czimét a rajkai örs utján tudassa.

Balló Ferenc csendőr, ki jelenleg a cs. és kir. 19. számú helyőrségi kórház X. osztályán, az 5. számú szobában van ápolás alatt, kéri Balló Jánost és családját, kik Csikszentkirályról menekültek, valamint Vitos Ádám őrmestert és családját, hogy czimüket vele tudassák, vagy ha valaki a fent nevezettek hollétét ismerné, úgy velök Balló csendőr jelenlegi czimét közölje.

Turony Mártonné népfelkelő neje kéri mindazokat, akik férjéről, Turony Márton csendőrségi szolgálatra beosztott népfelkelőről valamit tudnak, ezt Mezőmehesre (Torda-Aranyos megye) tudassák, mert nevezett nő férjéről a román hadizenet óta semmit sem hallott. Turony Márton népfelkelő legutóbb Gyergyótölgyesen teljesített szolgálatot.

Dajka Lajos csendőr gyilkosainak elítéltetése. Még élénk emlékezetünkben van az a sajnálatos esemény, amely 1915. évi augusztus hó 21-én az Abauj-Torna megyei Felsőtökés község határában játszódott le, amikor két orosz hadifogoly szökevény Dajka Lajos és Kertész György kassahátori örsbeli járőrt megtámadta, Dajka csendőrt saját szuronyával agyonszurta, míg Kertész csendőr, támadóival folytatott heves dulakodás után, fegyverzetétől megfosztva, futás által menthette meg csak életét. A támadókat Csik Ferencz örsvezető czimzetes őrmester, szomatori örsparancsnok Isäv Sándor és Tscherniak Subetz Lázár orosz hadifogoly szökevények személyében csakhamar kézrekerítette és a kassai cs. és kir. hadosztálybíróság fogházába szállíttatta. A nevezettek ellen folyamatba tett rögtönítelő eljárás harmadik napján, a védők által tett illetékességi kifogások folytán, a bűnügy a rendes bűnvádi perrendtartás útjára terelődött. A kassai cs. és kir. hadosztálybíróság 1915. évi november hó 11. és 12-én megtartott főtárgyaláson, Isäv Sándort gyilkosság büntette és katonai öröknek való ellenszegülés büntette miatt kötél általi halálra, Tscherniak Subetz Lázárt pedig katonai öröknek való ellenszegülés büntette miatt, nyolcz évi börtönrre ítélte. A katonai ügyész, nemkülömben az elítéltek által ezen ítélet ellen benyújtott semmisségi panaszokat a cs. és kir. legfelsőbb katonai törvényszék 1916. évi július hó 1-én megtartott zárt ülésében megvizsgálván, Isäv Sándor büntetését helybenhagyta, Tscherniak Subetz Lázár büntetését azonban 4 évi és 2 havi börtönbüntetésre szállította le. Ő császári és apostoli királyi Felsege 1916. évi augusztus hó 22-én kelt legfelsőbb elhatározásával az Isäv Sándorra kiszabott kötél általi halálbüntetést legkegyelmesebben elengedni és a cs. és kir. legfelsőbb katonai törvényszék utasítani méltóztatott, hogy egy megfelelő szabadságvesztés-büntetést mérjen ki, mihez képest ezen törvényszék Isäv Sándort életfogytig tartó súlyos börtönbüntetéssel sújtotta.

KÜLÖNFÉLÉK.

A hollók. A francia ujságok mindig találékonyak voltak abban, hogy mindenféle tücsköt-bogarat ráfogjanak a németekre. Legújabban a «Renaissance» című párisi ujság azt írja, hogy a svédországi lapok egy idő óta a következő hirdetéseket közlik: «Kivitelre százezer fiatal holló kerestetik». — A párisi «Figaro» erre megjegyzi, hogy a fiatal hollók (valószínű azonban, hogy inkább varju akar lenni) alighanem Németország számára kerestetnek, — «mert a német sajtó — magyarázza a «Figaro» — már régebben fölhevítte a német népet, szokjon rá a fiatal holló husára, a mi igen izletes eledel». — A «Renaissance» egy kissé megütözködik rajta, de a «Figaro» kioktatja laptársát a következőképp: «A fiatal holló husa a Quartier Latin olcsóbb korcsmaiban valaha a galamb husát helyettesítette, s zöld borsóval körítve, a szegényebb diákok inyencz-étele volt. Ezekben a korcsmaiban huszonöt sous-ért adtak előételt, peccenyét, főzeleket és tészta vagy gyümölcsöt; mindehhez tiszta teríték és egy félüveg — bor járult! De hogy a vendéglős a maga hasznát is megtalálja: kénytelen volt galamb helyett a hollót becsempezni, a husz éves ifjak pedig meg se ütözködtek rajta, ha ugyan egyáltalán tudtak róla...» — Ilyen magyarázat mellett akar a «Figaro» szemet hunyni a laptársa által költött — kacsán.

Egy angol amazon. Egy Londonban most megjelent könyvből állapítható csupán meg, hogy ebben a háborúban egy angol nő is küzdött. A könyvben Miss Flóra Sandes írta meg a memoirjait, a ki a 2. számú szerb gyalogezred negyedik századában sergeant-rangban küzdött. Eleinte az angol hölgy csak betegápolónő volt, a nagy szerb visszavonuláskor azonban fegyvert fogott és együtt küzdött a katonákkal; vitéz magatartásáért kapta meg a rangját.

Tutrakan. A bolgár-román háború kitörése után az első komoly csata Tutrakan városánál zajlott le s a nagy hévvel s a szélvész gyorsaságával előretörő bolgároknak az oláhok nem voltak képesek ellentállani, úgy, hogy az erős vár váratlanul gyorsan elesett s teljes fölszerelésével, óriási zsákmánnyal és közel 30,000 fogollyal a diadalmas bolgárok kezére jutott. Orosz haderő — úgy látszik — a tutrakani ütközetben nem vett részt; valószínűleg szívesen tértek ki az elől, hogy az oláhok oldalán már itt akezióba lépjenek, mert Tutrakan fájdalmas emlékezetű hely az orosz ármádiának; ugyanis itt az oroszok egyizben a törököktől, Bulgária akkori hűbéruraitól, rettenetes vereséget szenvedtek. Ez pedig a Krim-háború kezdetén, 1853 novemberében történt. A török sereg fővezére itt, Tutrakannál, illetve a tulajdonon — már Romániában — fekvő Oltenitzán helyezkedett el és várta be a közeledő orosz sereg támadását. A török vezér, Omer pasa, gyalogságát elsánczoltatta s Oltenitzát, Tutrakant s a Dunában levő két — a román parttal hiddal összekötött — erdős szigetet megrakta tüzérséggel s emellett a román oldalon hidfőállást is épített, ahol szintén hat üteget helyezett el. November 4-én az ellen az erős török állás ellen támadásba ment át a Gortschakov herczeg parancs-

HEGEDŰ

remek felszereléssel
10-12-15-20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

Reményi Mihály-nál szerezhető be **Budapestben, Király-utca 58. sz.**

Minden hangszerről külön árjegyzék kérendő.

HARMONIKA

10-12-15-20 korona
finomabb 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 korona
legfin. aozál óraműszerkezettel

noksága alatt álló orosz hadsereg. A sikságon, fedetlen állásból támadó oroszokat azonban irtózatoss tüzzápor fogadta, úgy hogy a frontális támadás rettenetes veszteségek közt összeomlott. A visszaözönlő és menekülő oroszokat azonban Pavlov tábornok újra rendbeszedte s ismét rohamra vezette, ám ekkor meg három oldalról is tüzbe kerültek s a rohamuk újra összeomlott, úgy hogy a nagy veszteségek miatt Gortschakov elrendelte a visszavonulást és seregét Budatsi irányába vonta vissza. Egész Európa ujongott a török fényes győzelmén, a mely megalapozta Omer pasa hadvezéri nimbuzsát és tekintélyét. Omer pasa egyébként horvátországi születésű volt és az osztrák hadseregben szolgált, ahonnan megszökött s török ezolgálatba lépett, ahol — felvevén a török vallást — csakhamar a tábornokságig vitte föl.

Kétszáz év előtti harcok az Isonzonán. Az olasz hadjárat legnagyobb részben olyan területen folyik, a mely már egyszer véres események színhelye volt, még pedig olyan formában, hogy önkéntelenül felmerült az a gondolat, hogy Cadorna háborús terve kópiája annak a két éves háborúnak, a melyet Velence köztársaság 1615-től 1617-ig viselt Ausztria ellen. Velence az Adria kizárólagos uralmát forszírozta, s mikor nem tudta elérni azt az óhaját, hogy Görzöt, Triesztet és Isztriát megvásárolhassa, s azt sem, hogy határait az Isonzoig tolhassa ki, megkezdte az ellenségeskedéseket. Megszállotta Cormonst, Aquileát és csaknem az egész osztrák Friault, Gradiska kivételével. A tulajdonképpeni harcok azonban az alsó Isonzó-vidéktől keletre és nyugatra huzódó hullámos dombláncon, valamint a Coglión és a Karszt nyulványain folytak, Görzöt tersatói Frangepán, Gradiskát Frankol védelmezte. Trauttmansdorff megerősítette Podgorát és Sdraussinát és felépítette a «Szentháromság» és a «Csillag» védőműveket. Sagrado fölött, valamint Rubbia mellett is erődítéseket csináltak, köztük a legfontosabb ugynevezett «Sieh Dich für.» A velenceiek Cormonstól St. Florian és St. Martin mellett törtek előre és lerombolták a görzi Isonzó-hidat, mire Trauttmansdorff ezt újra helyreállította és az ellenség elűzése után Pevma fölött hidfőt építtetett. Itt kapott sebet az ellenséges parancsnok Giustiniani, a ki másnap Luczinicóban meg is halt. A velenceieknek egy Civalaléből megkísérelt előretörése, hogy az Isonzon lefelé Tolmeinbe nyomulhassanak, megheiusult az osztrák csapatok ellenállásán és az időjárás viszontagságain, úgy hogy vissza kellett vonulniok. Egy újabb kísérletnél ugyan sikerült az ellenségnek Tolmeinig hatolnia, de ott a lakosság legerélyesebb közreműködésével vereséget szenvedtek s újra vissza kellett huzódniok. A leghevesebben a Rubbia fölötti erdőért harczoltak, míg végre az osztrákoknak Egk örgróf parancsnoksága alatt sikerült az ellenséget megverni. Egyidejűleg Karinthiában határharcok voltak. A velenceiek Malborgeth, Saisnitz és Tarvis részbeni lerombolása után a Gail-völgybe törtek, de az ellenük nyomuló karinthiaiak elől gyorsan vissza kellett huzódniok. A kétesztendő háború a velenceieknek a madridi békében semmiféle előnyt nem hozott, mert egy talpalatnyit sem kaptak meg Görz annyira vágyott földjéből, s az Adria uralma is kétes maradt. Pusztitással, rablással és az erdő kivágásával azonban a Karszton és Isztriában nagy károkat okoztak.

A férfiak és a nők élettartama. A legutóbbi amerikai népszámlálás adatainak statisztikai feldolgozásából az derült ki, hogy az öt éven aluliakból a legtöbb államban 1000 leányra 1076 fiugyermek esik. Ez a finem javára mutakozó előny azonban nem fejezi ki a valódi átlagot, mert a finemüek javára az arányszám a korral együtt tovább is emelkedik és a kulminációt az 50 éves életkornál éri el, a hol a népszámlálási adatok szerint az arány úgy alakul, hogy 1000 nőre 1183 férfi esik. — A 60 éves életkorban levőknél 1000 férfival már 1033 nő áll szemben, míg ellenben a 100 esztendő korhatárnál már 1576 nő jut 1000 férfira. Mivel pedig a népszámlálás szerint az amerikai Unióban a lakosság összlétszámát tekintve a finemüek száma 2 692.288 fővel mulja felül a nőnemüek számát, a statisztika megállapítja, hogy mindent egybevetve Amerikában a nők hosszabb életüek, mint a férfiak, úgy hogy a nők átlagos élettartama 46 évre rug, míg ellenben a férfiak csak 44 éves életkort érnek el.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Nyomozó. Ez az írói álnév lefoglalva lévén, ön jogtalanul használná. És hiába is írta czikke föl, mert azt még ez senki tette közölhetővé és ön sem lett jobb — nyomozó.

100. 1. Négy középiskolai osztály szükséges. 2. Nem; esetleg összevont vizsgát tehet. 3. Hat havi próbaszolgálat.

T. L. Tábori p. 102. Igen, ha a mögöttes országrészben a vonatkozó rendelet keltéig (1916 aug. 29) legalább egy év óta szakadatlanul tényleges szolgálatot teljesített.

1881. 1. Kérheti. 2. Illetékes.

170 tábori posta. A badiévek csupán a nyugdíj kiszabásánál számíttatnak kétszeresen.

Z. M. E. Névtelen levélre nem válaszolunk.

F. M. J. Zsidóvár. Kérdésével forduljon tisztii előljárájához.

F. M. Körösladány. Mint nősz egyén, a csendőrségnél való ténylegesítésre nem számíthat.

Tírol. A koronás ezüst érdemkereszt után, az orro szolgáló alaplól bizonyos összegű jelvénypótdíjak (Csend. Illeték szab. 103. §.) folyósíttatnak. Ebben a jelvénypótdíjban a rendelkezésre álló kamatjövdelemhez képest az egyes kitüntetettek a jelvényes kitüntetés adományozásának sorrendjében részesülnek. A pótdíj adományozása a honvédelmi miniszter úr által hivatallól történik.

138. szám. Kérdéseinek írásmodora nélküli azt a köteles tiszteletet, melyet mindenkitől s így egy altisztól is méltán elvárhatunk. Azokat tehát feleletre sem méltatjuk. Sorsjegye nem nyert.

B. J. Vajdahunyad. A próbacsendőrök számára megállapított zsoldilletékre van igényük.

Türelmetlen. Nezetünk szerint leghelyesebb, ha az ügyet hivatalos utra tereli és a további eljárás megindítását — irásban — a szárnyparancsnokságtól kérelmezi.

Huszár. A felvett végkielégítésből annyi havi hányadot kell visszafizetni, a hány hónap az egy évből hiányzik. Ha nyolcz hónap mulott el távozása óta, akkor a felvett végkielégítésnek még négy havi hányada térítendő meg, ebben az esetben előzőleg töltött szolgálati ideje az újbóli ellátás megállapításánál be fog számíttatni.

Többeknek. Az 1917. évi csendőrségi zsebkönyv, a könyv árának és 20 fillér portónak beküldése mellett a m. kir. III. sz. csendőr kerületi parancsnokságnál *utólag* is megrendelhető, a hol e czéla megfelelő tartalékkészlet áll rendelkezésre.

Ingyen rum

ot sohasem ittunk. Azonban olcsó és kitünő rumot ihatik mindenki, aki kiválóan finom rumessenciából házilag készíti. 1 üveg 1 korona használati utasítással, amelyből 1 liter legkiválóbb rum állítható bárki által elő. Legkevesebb 6 üveg küldetik postán bérmentes küldéssel 6 koronáért, 12 üveg rendelésnél 1 üveg ajándék. Pontos levélczim: Czaich Zs. Cornél gyógyszerész, Szabadka/A., szegedi kapu. Szt. Antal gyógytár.

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

Csendőr rangosztályba nem sorolt havidijasok és legénység rendfokozati jeleinek újabb megállapítása.

21279—eln./16. Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi október hó 15-én kelt legfelsőbb elhatározásával a magyar királyi és a magyar királyi horvát-szlavon csendőrség legénysége és rangosztályba nem sorolt havidijasai rendfokozatánál és azok elnevezésénél az alábbi módosításokat méltóztatott legkegyelmesebben jóváhagyni.

Ezen legfelsőbb elhatározás folytán az említett csendőrségeknél a következő rendfokozatok vannak:

A) Legénység:

1. «Csendőr» (elnevezés mint eddig). Rendfokozati jele: 3 celluloid csillag.

2. «Vezető» (eddig csendőr járőrvezető). Rendfokozata mint a csendőré és az 1895. évi márczius hó 25-én kelt legfelsőbb elhatározás alapján (1809/eln. H. M.) rendszerezített jelvény.

3. «Alőrmester» (eddig csendőr czimzetes őrmester). Rendfokozati jele: 13 mm. széles aransárga selyem gallérsaszomány és 3 celluloid csillag.

4. «2. osztályu őrmester» (eddig ősrvezető czimzetes őrmester). Rendfokozati jele: 13 mm. széles ezüst gallérsaszomány és 3 fehér selyem csillag.

5. «1. osztályu őrmester» (eddig őrmester). Rendfokozati jele: azonos a 2. osztályu őrmesterével.

B) Rangosztályba nem sorolt havidijasok:

«Járásőrmester» (csak a m. kir. csendőrségnél) és «Törzsőrmester» (elnevezés mint eddig). Rendfokozati jele: 13 mm. széles ezüst gallérsaszomány és e fölött egy 6 mm. széles ezüst paszomány, a mely 3 mm.-nyi térközzel van az előbbi fölé varrva; 3 fehér selyemcsillag.

A járás- és törzsőrmesterek hajtókáinak színe a régi marad.

A csendőr, a vezető, az alőrmester, továbbá a 2. és 1. osztályu őrmester szolgálatban gyalogsági kardbojtot visel.

A 2. és 1. osztályu őrmester szolgálaton kívül — sajátjából beszerzett — gyalogtiszti kardot viselhet, előbbi bőrkardkötőn, gyalogsági kardbojttal, utóbbi sárga

selyem paszománnyal ellátott kardkötőn lovassági (nyitott) kardbojttal,

A járás- és törzsőrmester úgy szolgálatban, mint azon kívül gyalogtiszti kardot visel selyempaszománnyal ellátott kardkötőn, lovassági (nyitott) kardbojttal.

A legénység és rangosztályba nem sorolt havidijasok fegyverzetében, felszerelésében egyébként ezidőszerint változás nem áll be; ennek következtében a szolgálati könyvekben és egyéb utasításokban az előbbi rendfokozatu egyének számára szóló határozványok a most rendszerezített rendfokozatu egyénekre hasonlóan alkalmazandók.

A csendőrség tényleges állományába tartozó legénység és havidijasainak személyi és erkölcsi okmányai e rendelet értelmében megfelelően helyesbitendők.

Az 1912. évi 5242/eln. számú körrendeletnek (14. számú Rend. Közl. Szabad rend.) az ezen rendelettel nem érintett határozványai továbbra is érvényben maradnak.

Kelt Budapest, 1916. évi október hó 23-án.

Báró Hazai Samu, s. k.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a hadidiszitménycs 3. osztályu katonai érdemkeresztet:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismeréséül:

Argay Ferencz, egy hadtestparancsnokságnál beosztott, a nagyváradi csendőriskola állományába tartozó csendőrszázadosnak.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül:

a 2. osztályu ezüst vilézségi érem:

Márk Dömötör csendőrnek, a VIII. számú csendőrkerületben.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Előléptettek

1916. évi október hó 1-ével:

őrmesterré:

Bagi József, Gegeő Imre, Barabás Károly, Zsigmond Ferencz, Mohai István, Cziko József, Bakó Károly, Bors Márton, Hammozner Mihály és Dénes József I. számú, továbbá

Fogorasi János III. számú, végül

Horváth József V., Tanai Imre, Rákosi Ferencz, Barok József, Biró Imre, Imre József, Bánfi István, Hipp Antal, Nemes János II., Vajda András, Csapó György és Csáder Ferencz VI. számú csendőr-kerületbeli örsvezető cz. őrmesterek;

örsvezető cz. őrmesterré:

Xantus Gergely, Nagy Bálint, Didek László, Lacz József, Darkó Mihály, Vágási Dénes, Dukát József, Keresztes Andor, Gedeleán Győző, Törzsök Máté, Szeredai Károly, Gál Miklós, Fábián Dénes II., Fésüs János, Orbán Mihály II. és Szabó Mátás I. számú;

Farkas József III., Horváth József VI., Kuntár János, Gubovits Sándor, Tölösi István, Trombitás Gyula, Sütő István, Kádár József, Zsitek Ferencz, Szalai József I., Szakállas Márton, Vigh Imre, Pintér János, Varga Vendel, Varga József III., Nagy Sándor II., Tatár János,

Szentgyörgyi László, Huszár István, Kerekes Ferencz, Varga Ferencz V., Béndek Mihály, Mészáros Sándor, Rezner János és Nagy János III. VI. számú csendőr-kerületbeli cz. őrmesterek;

csendőr cz. őrmesterré:

1916. évi szeptember hó 1-ével:

Pálfi Imre VI. sz. csendőr-kerületbeli csendőr;

1916. évi szeptember hó 21-ével:

Tompa Károly II. sz. és Horváth József X. VI. sz. csendőr-kerületbeli csendőrök;

1916. évi szeptember hó 25-ével:

Izsák Farkas, VI. sz. csendőr-kerületbeli csendőr; végül

1916. évi október hó 16-ával:

Piller Kálmán és Götz József VI. sz. csendőr-kerületbeli csendőrök.

Névváltoztatás.

Rotáriu (Iláriu) Vidor, I. sz. csendőr-kerületbeli cz. őrmester, családi nevét, belügyminiszteri engedély alapján, «Kerekes»-re változtatta.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangú, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hangú 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hanguk 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, grammatikus hanguk is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K, nagy «Union» szerkezettel 50 K. — Legszébb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 80 fill.-től 4 K-ig. Javitási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 18 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy árjegyzékem díj-talanul küldöm.

Képes nagy árjegyzékem díj-talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tűnélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Téli felszerelési szükségletét igyekezzék mindenki sürgősen beszerezni, mert az áruk folyton drágulnak.

Nagy készleteink folytán nálunk előnyösen vásárolhat.

A 115955 V—b. 1916. sz. belügyminiszteri rendelet szerint

helyesbített és új nyomtatványok

nálunk már kaphatók.